

Haridus- ja Teadusministeeriumi uuringute plaan 2018. aastal

Jrk nr	Uuringu/analüüsi nimi	Tähtajad		Lühikirjeldus
		Hanke/pakkumuste võtmise kavandatav aeg	Uuringu valmimise planeeritav lõpptähtaeg	
1. EÕS programm Pädevad ja motiveeritud õpetajad ja haridusasutuste juhid				
1.1.	TALIS 2018	ei tule	31.08.2019	TALISE eesmärgiks on hankida võtmetähtsusega, rahvusvahelisel võrreldavaid andmeid õpetajate, õpetamise ja õpetajate rolli kohta õppeprotsessis nii riiklikul kui rahvusvahelisel tasandil. Rõhuasutus sellel, kuidas õpetamistingimused mõjutavad õpetajate töö pedagoogilist aspekti ning kooli õpikeskkonda. 2018. aasta märtsis-aprillis viiakse läbi õpetajate ja koolijuhtide küsitlused (valimis 200 kooli, läbiviija Innove).
2. EÕS digipöörde programm				
2.1.	Kooli digiküpsuse mõju õpilaste digitasemetööde tulemustele	31.03.2018	20.12.2018	2018. aasta märtsis viiakse esmakordselt katseliselt läbi digipädevuse tasemetööd 9. klasside õpilaste seas (valmis u 40 põhikooli), lisaks kogutakse üleriigiliste rahuloluküsitluste raames infot digilahenduste kasutamise kohta õppetöös. Nende küsitluste andmete ning mitmete ning kättesaadava info põhjal digivahendite olemasolu kohta koolides, nende kasutamisest õppetöös, õpetajate digipädevustest i, õpilaste rahulolu digivahendite kasutamisega õppetöös jms, on eesmärgiks analüüsida kooli nõ digiküpsuse mõju õpilaste teadmiste ja oskuste arengule. Andmeallikad: Digipeegel, EHS, rahuloluküsitluse andmed, MENTEP + 2018. aasta digitasemetööd.
2.2.	<i>EU Kids Online</i>	ei tule	10.07.2019	Mitme ministeeriumi ning institutsiooni (HTM, SOM, JUM ja TÜ ning Interneti SA) ühiselt rahastatav rahvusvaheline kordusuuring, mis analüüsib 9-16-aastaste laste ja noore internetikasutusega seonduvaid riske ja võimalusi. Varem on Eesti osalenud samas uuringus 2010. aastal. Uuringu läbiviimine sept 2017 - sept 2018, andmekogumine kevadel 2018. Valimis 1000 noort/last ja 1000 lapsevanemat
3. EÕS tööturu ja õppe tihedama seostamise programm				
3.1.	<i>PIAAC, Education and Skills online</i> (Haridus ja oskused <i>online</i> -test)	ei tule	30.06.2018	Testikeskkond Haridus ja oskused <i>online</i> mõõdab PIAACis hinnatud oskusi ja veel mitmeid käitumuslikke ja hoiakulisi näitajaid (tervisekäitumine, karjäärihuvid, oskuste kasutamine, eluga rahulolu). 2017. a piloteeriti eesti ja venekeelsete küsimustike piloteerimine koostöös Töötukassaga; 2018 analüüsid.
3.2.	PIAAC (II tsükli osalemine)	ei tule	31.12.2023	PIAAC on OECD rahvusvaheline täiskasvanute oskuste uuring, milles Eesti osales esimest korda 2008-2015. PIAACi teise tsükli aktiivne ettevalmistus algab 2018.

3.3.	Ettevõtlusõppe moodulite rakendamine üld-, kutse- ja kõrghariduses	tehtud	31.12.2018	Eesmärk saada ülevaade ettevõtlusõpet ja ettevõtlikkust toetavate pädevuste õpetamise ja õppimise praktikatest.
3.4.	Kutsestandardite uuring	tehtud	31.12.2018	Eesmärk selgitada välja, millised ettevõtluspädevuse alapädevused ning mil määral on esindatud 2.-5. tasemete kutsestandardites. Lisaeesmärgina hinnatakse kutsestandardite vastavaust EKR (EQF) vastavale kutsetasemele kehtestatud üldnõuetele.
3.5.	Enesehindamismudelite uuring: Enesehindamise mudelites ettevõtlikkuse osa väljatöötamine ja rakendamine (alustatud 2016)	tehtud	31.12.2018	Eesmärk luua instrument (kriteeriumid, põhimõtted, meetodid ja vormid) ettevõtlikkuse hindamiseks. Võimaldab indiviidil ja/või organisatsioonil hinnata oma arengut ja tehtud muudatuste tulemuslikkust. Haridustasemete ülene enesehindamise käsitlemine võimaldab ettevõtluspädevustes luua loogilist seost haridustasemete vahel, mis toetab ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemset arendamist kõigil haridustasemetel.
3.6.	Ettevõtlusõppe tulemuslikkuse hindamine: erinevate ettevõtlusõppe programmide mõju (2016-2018) ja ettevõtlusõppe moodulite rakendamise hindamise mõõdikute/ instrumendi rakendamine.	tehtud	31.12.2018	Eesmärk hinnata ettevõtlusõppe tulemuslikkust, arendades selle hindamiseks vajalikku seire meetoodikaid ja instrumente. Annab sisendi õppekavade arendusse ning ettevõtlusõppe moodulite arendusse ning loob aluse edaspidiseks ettevõtluspädevuste laiemaks integreerimiseks õppekavades. Uuringuga on alustatud 2016. aastal
3.7.	Edukus tööturul	ei tule	02.03.2018	Iga-aastane analüüs, mis tugineb erinevate registriandmetele (EHIS, MTA; Rahvastikuregister, Töötukassa ja Sotsiaalkindlustusameti ning kaitseväekohustuslaste registrid). Analüüs vaatleb kutse- ja kõrghariduse omandanute staatust tööturul ja sissetulekuid.
3.8.	OSKA süsteemi mõjuanalüüs	tehtud	31.12.2018	Uuringu eesmärk on hinnata valminud OSKA analüüside ja raportite rakendumist ning mõju tasemeõppe ja täienduskoolituse pakkumisele. Uurimisküsimusteks on: kuivõrd on analüüsid piisavad ja rakendatavad; kas ja milliseid poliitikameetmeid rakendatakse OSKA ettepanekute realiseerimiseks; milliseid muutusi on pärast OSKA analüüside valmimist toimunud koolitusvõimalustes jne. Analüüsi tellimine koostöös Riigikantseleiga.
6. EÕS üldharidusprogramm (õppekava ja õppekorraldus)				
6.1.	PISA 2018	ei tule	31.12.2019	Järgmine PISA põhiuuring valmib 2019; põhianalüüs 2018- aprillis-mais 2018 testid koolides (valimipõhise küsitluse 5000-6000 15-aastase õpilase seas viib läbi Innove)
6.2.	OECD alushariduse pilootuuring " <i>International Early Learning (for Child Well-being)</i> "	ei tule	31.03.2020	Alushariduse rahvusvahelises uuring, mõõdetakse 5-6 aastaste laste arengut, oskusi ja alushariduse mõju laste arengule. Valim: 3000 5-6 aastast last, 3000 lapsevanemat, 200 õpetajat. Läbiviijad TLÜ ja SA Innove. Ajakava: 2016 – 2017 ettevalmistus, eeluuringud; 2018 põhiuuringu läbiviimine; 2019-2020 andmete koondamine, tulemuste analüüs.

6.3.	Üldpädevuste arendmine gümnaasiumis	tehtud	30.06.2020	Uuringu raames kirjeldatakse kuue üldpädevuse näitajaid ja mõõdetavaid aspekte ning nende arendamise võimalusi gümnaasiumis. Selleks viiakse läbi kaheastmeline longitudinaalne uuring. Uuringut viib ellu Tartu Ülikool.
6.4.	Vene ja eesti õppekeelega õpilaste PISA tulemuste erinevuste seletus ja lahendused	tehtud	20.06.2018	Nelja PISA uuringu vältel on olnud eesti ja vene õppekeelega õpilaste lugemise, loodusteaduste ja matemaatika alased teadmised ja oskused väga erinevad. Uuring keskendub nende erinevuste uurimisele ning seoste otsimisele õpetamispraktika, kooli juhtimise ja õppekeskkonnaga eesmärgiga koolide madalama õppetulemuslikkuse põhjused. Hinnata tuleks ka keelekümblusõppe tulemuslikkust.
6.5.	Koolide seiresüsteemi väljatöötamine (õppeasutuste riskipõhine hindamine, sh koolide lisandväärtuse hindamise laiendamine)	veebruar 2018	30.04.2019	On vajalik koolide lisandväärtuse mõõtmise seiresüsteemi loomine, uuringu oodatav tulemus on analüüsimudel koos indikaatoritega. Sisendina soovitatav kasutada riskipõhise õppeasutuste hindamise analüüsi (läbiviija E&Y) ja O. Musta lisandväärtuse mudelit. Nende põhjal vaatlused, seire koolides ning tervikliku analüüsimudel arendamine.
6.6.	Eesti koolides kasutatavate erinevate hindedüsteemide rakendamine õpilase arengu toetamiseks	28.02.2018	30.11.2018	Uuringu eesmärk on saada selgust, kui võrd on kujundav hindamine rakendunud Eesti põhikoolides. Selleks tuleb analüüsida enamlevinud hindedüsteeme (5-pallisüsteemis eristav numbriline hindamine, teistsugusel skaalal eristav hindamine, kirjeldavad sõnalised hinnangud, kombineeritud hindedüsteem) koolide eripära (suurus, asukoht, spetsiifika) ja erinevaid muid näitajaid (sh nt rahuloluküsitluste tulemused) arvesse võttes.
6.7.	Gümnaasiumi matemaatika kahe ainekava rakendamine	28.02.2018	30.09.2018	Uuringu fookuse all on gümnaasiumis rakendunud matemaatika õppe korraldus (kitsa ja lai matemaatikakursus + valikkursused) – kas ja kui võrd on matemaatikaõpe täitnud eesmärgi. Tugineb dokumendianalüüsil, millele lisaks kvalitatiivne andmekogumine ca 15 kooli esindajalt ning ekspertidelt.
6.8.	Õpilastevahelist kiusamist võimendavate koolipoolsete tegurite väljaselgitamine ja kiusamisvastaste programmide tõhususe hindamine.	30.06.2018	31.12.2018	Eesmärk on uurida koolikiusamise esinemist ja seoseid kooli muude näitajatega, sh erinevate kiusamist ennetavate programmide rakendamine koolides. Uuringus tahame näha teoreetilistest seisukohtadest ülevaate andmist ning kiusamisvastaste programmide rakendamise analüüsi. Analüüsis soovime tugineda rahuloluküsitluste andmetele ning vaadelda kiusamise kogemise muutusi 4a jooksul (2015-2018).
6.9.	Puudumised üldhariduskoolis	15.02.2018	31.01.2019	Uuringu eesmärgid on: a) II ja III kooliastme õpilaste puudumiste võimalike põhjuste ning nende hindamise võimaluste kaardistamine; b) puudumise põhjuseid õpilase ja kooli tasandil kaardistada võimaldava hindamisvahendi väljatöötamine; b) väljatöötatud hindamisvahendi katsetamine, kogutud andmete analüüs ja sellest lähtuvad teaduspõhised soovitusel ja sekkumismeetmed puudumiste vähendamiseks II ja III kooliastmes.

7. EÕS kutseharidusprogramm

7.1.	OECD kutsehariduse ülevaade: Eesti raporti koostamine	ei tule	01.05.2018	Uuringu eesmärgiks on anda ülevaade Eesti kutseharidussüsteemist. Uuringu viivad läbi OECD eksperdid, 2017. aasta jooksul koguti andmeid, taustainfot ning valminud on esialgne raport.
------	---	---------	------------	---

8. EÕS kõrgharidusprogramm				
8.1.	OECD kõrghariduse valdkonna uuring „Kõrgharidussüsteemide rahvusvaheline võrdlus“	ei tule	01.05.2019	OECD hariduse ja oskuste direktoraadi kõrghariduse informaalsete töörühma uuring, mille raames vaadeldakse kõrgharidussüsteemi kolme võtmefunktsiooni: õpe, teadus- ja arendustegevus, seos ühiskonnaga. Läbi viidava uuringu raames analüüsitakse nii konkreetseid riigipõhiseid näitajaid, praktikaid st reaalseid meetmeid ja tegevusi, kui ka riikide kõrghariduspoliitikat.
8.2.	Eurostudent VII	ei tule	31.12.2021	EUROSTUDENT VII on üleeuroopaline üliõpilaste uuring (kestab 2018-2021). Eesti on osalenud neljas viimases uuringus (al Eurostudent III - 2005-2008). 2018. aastal käivitub uus Eurostudenti voor, mille aktiivne andmekogumise faas on 2019. aastal.
8.3.	Akadeemilise personali palga analüüs	ei tule	31.10.2018	Akadeemilise personali (teadlaste ja kõrghariduse õppejõudude) palkade info koondamine, sissetulekute suurus ja struktuur/allikas. Andmed teadustöötajate kohta koguda teadusasutustelt (nii kõrgkoolid kui teised teadusasutused), siduda Maksuameti sissetulekutega. Vaatluse alla 2016 ja 2017 sissetulekud.
10. Noortevaldkonna programm				
10.1.	Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootöoga	tehtud	31.07.2018	Regulaarne seire, uuringu viib läbi TÜ töögrupp
11. Teadus- ja arendustegevuse ja innovatsiooni strateegia				
11.1.	TAI süsteemi hindamine	31.03.2018	31.12.2019	TAI süsteemi välishindamine, mis viiakse ellu HTMi, MKMi ja Riigikantselei koostöös. Hindamine viiakse põhiosas läbi 2018. aastal, lõppraporti valmimine ja tulemuste esitlemine 2019. aastal.
12. Keeleprogramm				
12.1.	Rahvusvahelistumise mõju rahvuskeelsele kõrgharidusele (ja teadusele)	Veebruar 2018	30.03.2018	Eesmärgiks selgitada välja, kuidas toimub eestikeelne õpe ülikoolis eestikeelsetele õppekavadel rahvusvahelistumise kontekstis. Millised on rahvuskeele kasutamise dilemmad ja kuidas erinevad kõrgkoolid on neid lahendanud? Missugune seis on praegu tegelikult meie kõrgharidusmaastikul õppekeele osas? Miks on tehtud sellised valikud, mis plaanid on edasiseks. (+ Kas ja kuidas luuakse, kasutatakse eestikeelseid termineid? Kas ja kus avaldatakse eestikeelseid teadustöid, mis ettepanekud on tulevikuks?). Uuringu aluseks HTMi eelanalüüs EHISe andmetest, läbi viiakse kvalitatiivne uuring kõrgkoolides.
13. Läbivad teemad				
13.1.	Muutuvast tööturust ja kasvavast rändest tulenevad võimalused ja väljakutsed haridus-, tööturu- ja sotsiaalsüsteemis	tehtud	31.12.2020	Uuring koosneb kolmest suuremast osast - tööturu ja rände st lähtuvate sotsiaal-majanduslike, hariduse, kultuuri ja majandusevaldkonna mõjude kaardistamine ja kompleksne prognoos; rände kulu-tulu mudeli loomine ning praktiliste õppevahendite ja -meetodite loomine.

13.2.	HTMi aastaanalüüs (valdkonna ülevaated + temaatilised analüüsid - uued väljakutsed)	Ei tule	01.09.2018	HTMi 2017. aasta tegevuste ülevaade, lisaks süvendatud analüüsid 5 teemal: 1. Kõrgharidusreformi esialgsed mõjud (muutused sisseastunute pildis); 2. Keskkaridusega noorte edasine käekäik (üldhariduse ja kutsekeskhariduse omandanute töö- aja õpitegevuse võrdlus EHISE ja Edukuse andmete põhjal); 3. Mida teame nende noorte haridustee kohta, kes ei jõua keskkariduseni (EHIS) 4. Õpetajakoolituse lõpetanud ja alustavad õpetajad 5. Koolivõrgureformi esmased mõjud.
13.3.	Elukestva Õppe Strateegia vahehindamine	Veebruar 2018	01.06.2019	Eesti elukestva õppe strateegia 2020 ning Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava esimese prioriteetse suuna „Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul“ eesmärkide saavutamise ning meetmete ja tegevuste elluviimise hindamiseks tellitakse sõltumatu hindamine, kus analüüsitakse, kas kokkulepitud eesmärkide saavutamiseks rakendatakse sobivaid meetmeid, kui edukad on oldud meetmete elluviimisel ning mida muuta või kohendada tuleks. Hindamistulemusi kasutatakse haridusvaldkonna arengute suunamisel tulevikus, need on sisendiks nii jooksvale programmide täiendamisele kui ka uuele strateegiale.
Allasutuste mahukamad algavad uuringud ja analüüsid				
INNOVE	Tööandjate rahulolu kutsehariduse praktika korraldusega	01.05.2018	31.12.2018	Eesmärgiks on saada teada, kuidas tööandjad on rahul kutsehariduses praktikakorraldusega. Mis neid motiveerib praktikakohti pakkuma. Kordusuuring (eelmine läbi viidud 2013)
	Praktika sõidu- ja majutustoetuste analüüs (PRÕMi programmiga seoses)	28.02.2018	30.06.2018	Sihtrühmaks kutseõppeasutuste ja kõrgkoolide õppijad (5 suuremat toetuse kasutajagruppi - tervishoiukõrgkoolid, Ida-Virumaa KHK, teatud õppekavad). Vaadelda 2 + 2 õppeaasta andmeid (toetuste saamise ajal ja enne seda) ning analüüsida praktikal käimise mustreid.
ARCHIMEDES	Potentsiaalsete turgude analüüs (Market research of Study in Estonia)	tehtud	30.11.2018	Eesti kõrghariduse välisturgude analüüs. Metoodika on väljatöötatud (TÜ RAKE poolt 2017 aastal) ning lähteülesande valmimisse on kaasatud ka ülikoolid (analüüsitavate riikide kooskõlastamine). Läbiviijaks eeldatavalt rahvusvaheline organisatsioon, kellel on võrgustik 10 sihtriigi turgudel kohalikus keeles info kogumiseks.
	I-graduate uuring	tehtud	30.06.2018	Tegemist on Eestis 3. korda läbiviidava seirega, mis annab rahvusvahelise võrdluspildi väisüliõpilaste rahulolust. Teema on oluline, kuna välisüliõpilaste arvukus kasvab ja on Eesti kõrghariduse jaoks väga tähtis.
	Välisüliõpilaste majandusliku mõju uuring	30.03.2018	30.11.2018	Uuringu eesmärk on välja selgitada, kas ja mida Eesti majandus välisüliõpilaste kaasamisest võidab ja kuidas nende arvu muutumine tootlikkusele mõjub
	<i>Analysis of barriers to student recognition through E+ with long term goal of aiding HEI's in improving student recognition levels</i>		30.12.2018	Rahvusvaheline uuringuprojekt (juhivad Taani). Teemaks on Erasmus+ programmi raames sooritatud õpingute ülekandmine ja tunnustamine kodukõrgkooliõpingute osana. Eesmärk saada vastused järgmistele küsimustele: kas on ja millised faktorid mõjutavad tunnustamist; Kas muudetud aineplaan on alati kooskõlastatud kodukõrgkooliga? jne. Analüüsi viib läbi konsultatsioonifirma Taanis, Lätis, Poolas ja Rootsis.

HITSA	Tööandjate rahulolu IT akadeemia õppekavadel lõpetajate teadmiste ja oskustega		01.11.2018	Eesmärk saada tagasisidet IT Akadeemia tegevusele, täpsemalt IKT õppekavadele läbi lõpetajate ja nende tööandjate tagasiside. Korraldatakse sarnaselt 2017. aastal läbiviidud uuringuga (kvalitatiivne andmekogumine õppekavade põhisel)
ENTK	Noorsootöö majanduslik mõju		31.12.2018	Eesmärgid: hinnata kulu-tulu analüüsi abil noorsootöö otsest ja kaudset kasu. Uurimisküsimused: mis muutub selle tulemusel, kui noorte võimalused erinevatest programmidest kasu saamiseks on piisavad/puudulikud? Kas võimalused, mis on loodud noorte arengu ja eneseteostuse tagamiseks, on piisavad/puudulikud?
	Noorte sotsiaalse tõrjutuse ja toimetulekustrateegiade analüüs ning Eesti olukorra kirjeldamine ja võrdlemine Except raamistiku aluse	tehtud	30.06.2018	Sotsiaalne tõrjutus noortevaldkonna kontekstis: tähendus, rakendatavus noorte uurimisel; Noorte tõrjutusrisk ja seosed mh iseseisvuse, vaesuse, eluga rahulolu, tervise ja olukorraga tööturul (sh Eesti rahvusvahelises võrdluses). Tõrjutuse sisu ja mõju noortele: noorte arusaamad raskustest, heaolust ja tervisest; teed sügava sotsiaalse tõrjutuseni, tasakaalumehhanimid, toimetulekustrateegiad.
ETAG	Teadust ja tehnoloogiat populariseerivate tegevuste väljundid ja tulemuslikkus	Veebruar-märts 2018	31.12.2018	Teaduse populariseerimise tegevuste (sh programm Teame+ aga ka teised) tulemuste analüüs, mille käigus plaanis koguda infot erinevatelt sihtgruppideelt (koolid, teaduse populariseerimisega tegelevad organisatsioonid, valdkonna võtmetegijad) ning antakse soovitusi uue perioodi strateegia koostamiseks ning tegevuste planeerimiseks
	Väliteaduskoostöö tulemuslikkuse analüüs		31.12.2018	Eesmärk on analüüsida rahvusvahelist teaduskoostööd - kas ja kuidas on ühisalgatused ja projektid andnud tulemusi